

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3086/2018
07.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца Ловачког удружења „Нова Црња“ из Нове Црње, чији је пуномоћник заједничка адвокатска канцеларија Сувајцић из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Драган Тодоровић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1953/17 од 05.10.2017. године, у седници од 07.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1953/17 од 05.10.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину П 9/16 од 07.02.2017. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени је обавезан да му на име накнаде материјалне штете због уништења заштитење дивљачи исплати 5.640.000,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2015. године до исплате и на име накнаде штете због измакле користи износ од 1.400.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.02.2017. године, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 389.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1953/17 од 05.10.2017. године ставом првим изреке делимично је усвојена жалба туженог и преиначена првостепена пресуда у делу одлуке о камати тако што је одбијен тужбени захтев за исплату законске затезне камате на износ од 5.640.000,00 динара почев од 01.03.2015. године до 06.02.2017. године. У преосталом делу, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом. Због битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП ревизија се не може изјавити, према члану 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац газдује ловиштем „Коштанац“ на територији Општине Нова Црња, према решењу Покарјинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство од 07.03.2012. године. Уговором о купопродаји неокретности од 23.12.2014. године тужени је купио од земљорадничке задруге „Пласт“ из Српске Црње непокретности уписане у листу непокретности ... КО ..., које се налазе на подручју ловишта „Коштанац“. На основу овог уговора, тужени се уписао у катастру непокретности као власник наведених парцела. Утврђено је да је тужени у три наврата током новембра 2014. године извршио куповину препарата за тровање глодара, које је измешао са зрневљем пшенице, и овим препаратом третирао глодаре на наведеним катастарским парцелама. Џакови препарата су довожени до њива и вршено је пресипање отрова у пластичне канте, којима су ангажовани радници сипали отров у рупе на парцелама које су направили глодари. Приликом пресипања, долазило је до просипања материјала ван канти, а тако посути препарат није покупљен нити затрпан, иако је тужени ангажованим радницима показао како да врше сипање отрова у рупе, али за време вршења тих радова тужени није контролисао рад ангажованих радника. Третирање наведених парцела отровом вршено је 25.12 и 26.12.2014. године, по хладним временским условима и мразу. Због лоших временских услова, ловочувар тужиоца није обилазио део ловишта који обухватају наведене катастарске парцеле у периоду од 01.12.2014. године до 01.02.2015. године. Приликом обиласка овог дела ловишта крајем фебруара 2015. године, пронађен је леш орла белорепана, а 01.03.2015. године ловци Ловачког друштва „Радојево“ које припада тужиоцу, пронашли су 22 леша срнеће дивљачи, 2 леша лисица и 2 леша кобца, о чему је поднета пријава полицији и фитосанитарној инспекцији, а сутрадан су пронађена још 2-3 леша у каналу на ивици парцела туженог. Приликом проналаска лешева, ловци су уочили црвено зрневље пшенице разбацано око рупа од глодара на више места на парцелама туженог. Дана 02.03.2015. године фитосанитарни инспектор је извршио преглед контроле примене средстава за заштиту биља на парцелама туженог и сачињен је записник у коме је констатовано да се у деловима прегледане парцеле на којима се налазе рупе од глодара налазе зрна пшенице на којима се виде трагови црвене боје, који се налазе у гомилама, а на парцели је затечен и угинули срндаћ. Истог дана је извршена контрола од стране ветеринарске инспекције према чијем записнику је на контролисаним парцелама нађено 24 леша срнеће дивљачи, који су стари 3 до 15 дана. На захтев тужиоца, фитосанитарни инспектор је поново изашао на лице места дана 04.03.2015. године и извршио узорковање затечених зрна пшенице, ком приликом је констатовано да се на површини зрна примећују трагови црвене боје. Записником је између осталог констатовано да је тужени дана 25.12 и 26.12.2014. године извршио тровање глодара тако што је ангажовао већи број радника који су препарат сипали у , рупе глодара и затрпавали их земљом. Припрему препарата је тужени вршио самостално, тако што га је купио у пољопривредној апотеци и у складу са приложеним упутством извршио мешање са зрном пшенице. Приликом обиласка парцела тужени

није приметио угинуће животиња. Тужени је водио евиденцију о извршеним радовима, из које произилази да је 25.12.2014. и 26.12.2014. године извршено тровање мишева, да је од 21.12. до 26.12. исте године уписано 12 радних дана са операцијом тровања глодара, али у поменутој евиденцији није уписано које су парцеле третиране, назив препарата, њихова доза или концентрација. Тужени поседује готовинске и фискалне рачуне о куповини препарата и инспектору је у хангару показао мешалицу у којој је вршена припрема препарата, као и његов остатак у цаку и опрема којом је препарат наношен. Овим записником је туженом наложено да изврши обилажење парцела на којима је вршио тровање глодара и препарат прекрије земљом како би се спречило да остале животиње дођу у додир са овим средством, као и да тужени устроји евиденцију о примени средстава за заштиту биља. Према извештајима ветеринаске инспекције од 02.03. и 04.03.2015. године, на катастарским парцелама је нађено 28 лешева срнеће дивљачи, 2 леша јазаваца, 2 леша лисице, 2 леша орла мишара и 1 леш орла белорепа. Из записника сачињеног дана 02.03.2015. године приликом инспекцијске контроле шумског ловног инспектора Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, на околности настале штете на дивљачи, констатовано је да је тужилац угинућем 28 комада срнеће дивљачи оштећен за 5.600.000,00 динара. Даном 02.03.2015. године извршен је увиђај од стране овлашћеног лица Полицијске управе Зрењанин ПС Нова Црња, по пријави угинућа срнеће дивљачи, коме су присуствовали и ловци Ловачке секције из Радојева, ловочувар тужиоца, ветеринаски инспектор и шумско ловни инспектор, у ком записнику је констатовано присуство зрна пешнице са траговима црвене боје и број и положај нађених лешева срнеће дивљачи. По захтеву Основног јавног тужилаштва у Кикинди, Центар за судску медицину, токсикологију и молекуларну генетику Клиничког центра Војводине извршио је вештачење узорака угинуле срнеће дивљачи на околност узрока угинућа, а посебно да ли је узрок угинућа тровање препаратима коришћеним на парцелама туженог. Према извештају овог центра од 27.03.2015. године, није утврђено присуство активне супстанце из наведених препарата, јер се иста не може идентификовати примењеним хемијским методама и аналитичким инструментима у токсиколошкој лабораторији тог института. Према извештају Центра за контролу тровања Војно медицинске академије од 16.06.2015. године, није доказано присуство активне компоненте препарата коришћених на парцелама туженог, јер достављени узорци биолошког материјала нису репрезентативни код тровања таквим препаратима. Угинуће дивљачи које је констатовано у ловишту тужиоца последица је тровања родентицидом бромадиолоном. До угинућа дивљачи чији су лешеве пронађени приликом вршења полицијског увиђаја дошло је у периоду од претходних 30 до 60 дана, а ниске температуре и временске прилике су омогућиле да се многи лешеве у већој мери сачувају. Бројно стање популације срна у ловишту тужиоца, утврђено бројањем у пролеће 2015. године, износило је 2.685 грла, а с обзиром да се није могла утврдити старост угуинулих женки, прираст по једној женки износи 0,5 што би значило да на 14 угуинулих јединки прираст износи 7 јединки. Према изјашњењу вештака доктора биохемијских наука на рочишту одржаном 31.01.2017. године, имајући у виду место налажења препарата за сузбијање глодара, стање нађених лешева срнеће дивљачи, врсте биолошких узорака узетих за хемијско токсиколошку анализу, а који нису репрезентативни узорци за идентификацију активне супстанце бромадиолона, као и резултата хемијско токсиколошких анализа узорака, може се закључити да је угинуће дивљачи, чији су лешеве пронађени 01.03.2015. године, највероватније последица тровања родентицидом бромадиолоном.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је тужени обавезан да тужиоцу накнади штету због уништења ловостајем заштићене дивљачи у износу од 5.640,000,00 динара и да му на име измакле користи услед изостанка прираста од уништене срнеће дивљачи исплати 1.400.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом.

Према члану 22. став 1. тачка 9. тада важећег Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“ бр. 18/2010), забрањено је употребљавати средства за заштиту биља и друга хемијска средства у количинама и дозама које могу проузроковати штету на дивљачи. Према члану 91. тог закона, правно односно физичко лице које лови ловостајем заштићену дивљач супротно одредбама тог закона, или на други начин уништава ловостајем заштићену дивљач, одговорно је за незаконит лов и насталу штету и дужно је да штету накнади кориснику ловишта. Министар ближе прописује мере за спречавање штете на дивљачи и поступак и начин утврђивања штете. Тада важећим Правилником о висини штете за противзаконито уловљену дивљач или на други начин уништену дивљач („Службени гласник РС“ бр. 60/2006) чланом 5. став 1. и чланом 9. прописано је да се у ловишту предузимају мере за спречавање штете на дивљачи у виду заштите дивљачи од средстава за заштиту биља и других хемијских средстава, те да се штета на дивљачи утврђује тако што лице које обавља сручне или ловочуварске послове у ловишту, без одлагања обавештава надлежног ловног инспектора који предузима мере за утврђивање штете у складу са законом којим се уређује ловство. Овим правилником је прописано да висина штете за уништену дивљач за једну срну износи 200.000,00 динара, за срнаћа 200.000,00 динара, за јазавца 20.000,00 динара, за орла белорепана 30.000,00 динара и за јастреба мишара 30.000,00 динара, а за младунче срне до једне године старости 200.000,00 динара.

С обзиром да из утврђеног чињеничног стања произилази да је до угинућа дивљачи на ловишту тужиоца дошло услед тровања родентицидом бромадиолоном, као последица радњи туженог, односно примена агротехничких мера тровања глодара отровом са овом активном супстанцом помешаним са зрнима пшенице, чији остаци нису на адекватан начин уклоњени након примене агротехничких мера тровања глодара. Висина накнаде штете правилно је утврђена, према одредбама тада важећег Правилника о висини штете за противзаконито уловљену дивљач или на други начин уништену дивљач. С обзиром на наведено, тужени је правилно обавезан да тужиоцу накнади насталу материјалну штету, у складу са наведеним одредбама тада важећег Правилника и Закона о дивљачи и ловству.

Супротно ревизијским наводима, висина накнаде настале штете и измакле добити не утврђује се према тржишним ценама у време настанка штете, већ према одредбама наведеног Правилника о висини штете за противзакониту уловљену дивљач или на други начин уништену дивљач, којим је одређена висина штете за ловостајем заштићену дивљач. Неоснован је ревизијски навод да овај правилник није могао бити примењен из разлога несагласности са одредбама Закона о дивљачи и ловству. Осталим ревизијским наводима, којима се истиче да није поуздано утврђено присуство активне супстанце бродисана у лешевима угинуле дивљачи, те да није доказано да је до угинућа дивљачи дошло услед радњи туженог, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може поднети, према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић